

Vježba 16. Karboksilne kiseline i njihova svojstva

Pokus 16.1. : Dokazivanje kiselosti nekih pića

Pribor i kemikalije: stalak s 4 epruvete, univerzalni indikator papir, limunov sok, vinski ocat, ulje, jogurt ili mlijeko, coca - cola

Opis postupka: U 4 epruvete ulijte redom tvari kojima ispitujete kiselost i u njih stavite male komadiće univerzalnog indikator papira i odredite pH.

Skica aparature:

Tablica 16.1. Prikaz vrijednosti pH pojedinih namirnica:

| Vrsta namirnice | pH vrijednost |
|-----------------|---------------|
| | |
| | |
| | |
| | |

Zapažanja:

Zaključak:

Pokus 16.2. : Fizikalna svojstva karboksilnih kiselina

Pribor i kemikalije: stalak s 4 epruvete, kapalice, ledena kupelj (čaša + led i voda ili snijeg i voda), termometar, octena, benzojeva, vinska i limunska kiselina, destilirana voda

Opis postupka:

- a) U prvu epruvetu ulij oko 2 mL octene kiseline. Zabilježi opažanja! Termometrom izmjeri temperaturu octene kiseline, te je zajedno s termometrom stavi u ledenu kupelj. Zabilježi opažanja i dobivene vrijednosti u odgovarajuću tablicu.
U drugu epruvetu ponovno ulij oko 2 mL octene kiseline i oprezno joj dodaj oko 1 mL destilirane vode. Odmah uroni termometar i zabilježi temperaturu na odgovarajuće mjesto u tablici.
- b) U preostale epruvete redom usipaj oko 2 cm visine ostalih karboksilnih kiselina. Zabilježi opažanja. Na svaku karboksilnu kiselinu, uz mučkanje ulij redom 3 mL destilirane vode kojoj si prethodno izmjerio temperaturu. Termometrom odredi eventualne promjene u temperaturi i popuni odgovarajuću tablicu. Ako neka kiselina nije topljiva u hladnoj vodi, sadržaj epruvete lagano zagrij plamenikom i za tu kiselinu ne moraš mjeriti temperaturu smjese.

Skica aparature:

Opažanja:

Tablica 16.2.a) Prikaz vrijednosti temperatura octene kiseline u eksperimentu

| Kiselina | t/°C (početno) | t/°C (temperatura skrućivanja u ledenoj kupelji) | t/°C (smjesa kiseline i vode) |
|----------|----------------|--|-------------------------------|
| Octena | | | |

Tablica 16.2.b) Prikaz rezultata topljivosti i promjena temperatura prilikom otapanja ostalih karboksilnih kiselina u pokusu

| Kiselina | Topljivost u hladnoj vodi (+/-) | Topljivost u toploj vodi (+/-) | t(H ₂ O)/°C | t(otopine kiseline nakon otapanja)/ °C |
|-----------|---------------------------------|--------------------------------|------------------------|--|
| Benzojeva | | | | |
| Vinska | | | | |
| Limunska | | | | |

Zaključak: